

Kansalliskielilautakunta 03.12.2025

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen erityistehtävän seuranta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi tilannekatsauksen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen erityistehtävästä tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 33 §:n mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.

Tehtävän toteuttamiseksi perustettiin kesäkuussa 2022 kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän sekä muiden ruotsinkielisiä palveluja kehittävien toimijoiden (THL, sosiaalialan osaamiskeskus FSKC) muodostama verkosto. Verkostoa koordinoi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, ja siihen kuuluu henkilöitä, jotka työskentelevät joko ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen parissa, kehittämistyössä yleisesti tai kansalliskielilautakunnan vastuutehtävissä. Verkosto kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa.

Erityistehtävän yleistavoitteena on parantaa ruotsinkielisten palvelujen toteutumista sekä tukea kaksikielisiä hyvinvointialueita ruotsinkielisten palvelujen turvaamisessa. Verkostossa olemme kartoittaneet ja jakaneet eteenpäin hyviä toimintamalleja, kehittäneet uusia malleja ja jakaneet tietoa. Lisäksi olemme vaikuttaneet kansallisella tasolla.

Toimintavuonna 2025 keskitymme a) takaamaan hoitoon pääsyn ruotsiksi, b) jakamaan olennaista tutkimustietoa ja kehitystä sekä c) jakamaan ja seuraamaan kehittämistyötä, jota tehdään Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden verkostomaisissa osaamiskeskitymissä.

Kaksikielisten hyvinvointialueiden verkostossa työstimme työjärjestyksen puoleksi vuodeksi eteenpäin ja työskentelemme hyvinvointialueiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Länsi Uudenmaan hyvinvointialue on edelleen omien resurssiensa varassa tehtävän hoitamisessa.

Erityistehtävän yleistavoitteena on parantaa ruotsinkielisten palvelujen toteutumista sekä tukea kaksikielisiä hyvinvointialueita ruotsinkielisten palvelujen turvaamisessa. Kehittämistyön tukemiseksi on erityistehtävän ja yhteistyöverkoston puitteissa tehty seuraavaa:

Ohjausasiakirjat ja hallinto

- On käyty läpi aineiston saatavuutta, käännöstoimintaa, kieliohjelmia ja kielikannustimia.
- Verkostossa on jaettu hyviä käytänteitä ja toimintamalleja, joita kaikki toimijat ovat hyödyntäneet omien tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.
- On tehty vaikuttamistyötä kansallisella tasolla aineiston saatavuuden parantamiseksi molemmilla kansalliskielillä.

Vähemmistökielisten palvelujen seuranta

- On vaikutettu kansallisella tasolla mittareiden sisältöön niin, että kielinäkökulma on otettu huomioon joissakin kansallisissa mittareissa ja kyselyissä.
- On jaettu tietoa organisaatioiden seurantamittareista kielellisestä näkökulmasta.
- On työstetty yhteisiä malleja kansalliskielilautakuntien vuosikertomuksille.

Palvelujen saatavuus vähemmistökielellä

- On edistetty ruotsinkielisen henkilöstön saatavuutta, rekrytointia, kielen oppimista sekä seurattu kielitaidon ja kieli-ilmapiiirin kehittymistä.
- Verkostossa on jaettu hyviä käytänteitä ja toimintamalleja, joita kaikki toimijat ovat hyödyntäneet omien tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.
- On kehitetty kielilähettilästoimintaa.
- On edistetty tietoisuutta ruotsin kielestä suomenkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoiden parissa.

Tutkimus ja kehitys

- On perustettu ”Pohjoismainen inspiraatioverkosto” (Suomen ja Ruotsin yhteinen innovaatioverkosto, Ahvenanmaa mukaan lukien) ja ylläpidetty verkostoa.
- On jaettu tietoa kaksikielisyyteen liittyvistä tutkimus- ja kehittämishankkeista.

Kokouksessa esitellään yksityiskohtaisemmin seurantaa, joka liittyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen erityistehtävän tilannekatsaukseen.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria